

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า ได้มีผู้ทำการวิจัยเกี่ยวข้องในเรื่องนี้บ้างแล้ว งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องดังกล่าวมีดังนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

ปรีชา กิจวัฒน์ชัย (2523) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การศึกษาผลการปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียนของผู้ผ่านการอบรมงานอนามัยโรงเรียน จัดโดยศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 3 จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2520" มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามผลการปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน หลังจากการอบรมของผู้ผ่านการอบรมงานอนามัยโรงเรียน จากศูนย์อนามัยโรงเรียน เขต 3 จังหวัดนครราชสีมา ปี พ.ศ. 2520 โดยใช้แบบสอบถามเจ้าหน้าที่สาธารณสุข 66 คนและครู 212 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า

. ผลการติดตามผลกลุ่มครูในด้านการปฏิบัติกิจกรรมอนามัยโรงเรียนพบว่า ครูได้ปฏิบัติกิจกรรมอนามัยโรงเรียนหลังการอบรมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติหลายประการคือ การจัดหาบัตรบันทึกสุขภาพนักเรียน แนะนำการปฏิบัติทางด้านอนามัยแก่นักเรียนในตอนเช้า จัดหาเอกสารและภาพโฆษณามาใช้ประกอบการสอนสุขศึกษา จัดทำอุปกรณ์การสอนสุขศึกษา ตรวจสอบสุขภาพนักเรียนในตอนเช้า ซึ่งน้ำหนัก วัดส่วนสูง วัดสายตานักเรียน จัดให้มีห้องพยาบาลหรือมุมพยาบาล จัดหายามาใช้ในการปฐมพยาบาล และติดตามการรักษานักเรียนป่วย รวมทั้งยังมีแผนงานที่จะปฏิบัติแน่นอนใน 1 ปีข้างหน้า แสดงว่าการอบรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

อัศนีย์ แสงวงศ์ (2525) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูหมวดพลานามัยที่มีต่อบทบาทครูอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครูหมวดพลานามัยที่มีต่อบทบาทครูอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหาร 152 คน และครูหมวดพลานามัย 152 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารและครูหมวดพลานามัย

เห็นด้วยในบทบาทของครูอนามัยโรงเรียนทุกด้านและแต่ละด้าน (การบริการสุขภาพ การสอน สุขศึกษา การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ โรงเรียน) ไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ผู้บริหารและครูหมวดพลานามัยมีความคิดเห็นในด้าน การบริการสุขภาพ การสอนสุขศึกษา การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับ ที่เห็นด้วย ส่วนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน พบว่า ผู้บริหารและครู หมวดพลานามัยมีความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับที่เห็นด้วยสูงกว่าด้านอื่น สำหรับความต้องการ ของผู้บริหารและครูหมวดพลานามัยเกี่ยวกับบทบาทครูอนามัยโรงเรียน พบว่าผู้บริหารและครู หมวดพลานามัยส่วนใหญ่มีความต้องการไม่แตกต่างกัน ที่จะให้ครูอนามัยโรงเรียนรับผิดชอบ กิจกรรมบางประเภทเป็นอันดับแรก เช่น จัดหาและอุปกรณ์ การรักษาพยาบาลไว้ให้พร้อม ที่จะใช้การได้ทันที ติดต่อเจ้าหน้าที่สาธารณสุขมาให้ญาติผู้ปกครองโรคนักเรียน ให้การป้องกัน พยาบาลแก่นักเรียนที่เจ็บป่วยฉุกเฉิน เป็นที่ปรึกษาด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน จัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เกิดความปลอดภัยแก่นักเรียนและครู ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง ในการส่งนักเรียนที่เจ็บป่วยไปรับการรักษา

สมบัติ คุรุพันธ์ (2527) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "สภาพการจัดและการบริหารงาน สุขศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 6" โดยใช้ แบบสอบถาม แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์กับกลุ่มตัวอย่างคือ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 6 จำนวน 18 โรงเรียน ผู้บริหารจำนวน 60 คน ครูสอน สุขศึกษาจำนวน 18 คน โดยแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนในโครงการและนอกโครงการ สุขศึกษาสายการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า สภาพการจัดและการบริหารงานสุขศึกษาใน โรงเรียนที่อยู่ในโครงการสุขศึกษาสายการศึกษา ได้เกณฑ์มาตรฐานดีกว่าโรงเรียนนอก โครงการเกือบทุกด้าน ปัญหาและอุปสรรคที่ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาทั้งใน และนอก โครงการสุขศึกษาสายการศึกษาประสบ ได้แก่ ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรทางด้านสุขศึกษา เช่น ขาดครูสุขศึกษา ครูพยาบาล หรือครูอนามัยโรงเรียน ขาดงบประมาณ สภาพโรงเรียน เป็นลุ่ม ฤดูฝนไม่สามารถจัดสิ่งแวดล้อมได้ ขาดการประสานงานและความร่วมมือของครูและ นักเรียน

สุกิจ ไชยนิล (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีต่อบทบาทของครูอนามัยโรงเรียน" โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหาร

โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จำนวน 230 คน จากโรงเรียนมัธยมศึกษา ขนาดใหญ่พิเศษ รวมทั้งสิ้น 230 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเห็นด้วยกับบทบาทของครูอนามัยโรงเรียน ด้านบริการสุขภาพอยู่ในเกณฑ์สูงสุด รองลงมาตามลำดับคือ ด้านการสอนสุขศึกษา ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน และด้านการจัดสิ่งแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนทั้งในโรงเรียนส่วนกลางและส่วนภูมิภาค มีความคิดเห็นเกี่ยวกับบทบาทครูอนามัยโรงเรียนไม่แตกต่างกัน และเห็นว่าตำแหน่งครูอนามัยโรงเรียน ควรรับบรรจุจากผู้สำเร็จการศึกษาสาขาพยาบาลและอนามัยมากที่สุด รองลงมาตามลำดับคือ สาขาครูพยาบาล สาขาสุขศึกษา สาขาการพยาบาลสาธารณสุข สาขาพยาบาลสาขานามัยชุมชนและการใช้บริการทางการแพทย์ สาขาพยาบาลศึกษา สาขาสุขาภิบาล และอื่น ๆ

เอมอร เสาวลักษณ์ (2925) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "บทบาทของครูอนามัยโรงเรียนเกี่ยวกับการดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามกับครูอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร จำนวน 87 คน ผลการวิจัยพบว่าครูอนามัยโรงเรียนมีวุฒิทางพยาบาล 47 คน และไม่มีวุฒิทางพยาบาลจำนวนใกล้เคียงกันคือ 40 คน โดยที่ครูอนามัยโรงเรียนมากกว่าร้อยละ 55 ทำหน้าที่สอนและเป็นครูประจำชั้น ส่วนบทบาทในการดำเนินงานโปรแกรมสุขภาพในโรงเรียนมีดังนี้คือ

1. บทบาทของครูอนามัยโรงเรียนที่มีพื้นฐานทางการพยาบาล

1.1 ครูอนามัยโรงเรียนที่มีพื้นฐานทางการพยาบาล มีบทบาททางด้านบริการสุขภาพมากในเรื่อง การให้บริการพยาบาลแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุในโรงเรียน และการจัดหายาเพื่อการรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามลำดับ

1.2 ครูอนามัยโรงเรียนที่มีพื้นฐานทางการพยาบาลมีบทบาทด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะมากในเรื่อง การฝึกให้นักเรียนมีนิสัยรักความสะอาด เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ทิ้งขยะให้เป็นที่ การควบคุมดูแลให้นักเรียนดื่มน้ำด้วยภาชนะที่สะอาด และการจัดบริการน้ำดื่มที่สะอาดให้เพียงพอ ตามลำดับ

1.3 ครูอนามัยโรงเรียนที่มีพื้นฐานทางการพยาบาลมีบทบาท ด้านการสอนสุขศึกษามากในเรื่อง การสอนการปฐมพยาบาล การให้คำแนะนำถึงแหล่งวิชาการ และแหล่งประโยชน์ทางด้านอุปกรณ์ประกอบการสอนวิชาสุขศึกษาและการเชิญวิทยากรทางด้าน

การแพทย์และสาธารณสุขมาให้ความรู้ทางด้านสุขภาพตามลำดับ

2. บทบาทของครุอนามัย โรงเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางการพยาบาล

2.1 ครุอนามัย โรงเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางการพยาบาล มีบทบาทด้านการบริการสุขภาพมากในเรื่อง การให้บริการพยาบาลแก่นักเรียนที่เจ็บป่วย การปฐมพยาบาลแก่นักเรียนเมื่อเกิดอุบัติเหตุในโรงเรียน และการจัดหายาเพื่อการรักษาพยาบาลเบื้องต้นตามลำดับ

2.2 ครุอนามัย โรงเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางการพยาบาลมีบทบาท ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะมากในเรื่อง การฝึกให้นักเรียนมีนิสัยรักความสะอาด เช่น ล้างมือก่อนรับประทานอาหาร ทั้งขณะให้เป็นที่ การอบรมให้นักเรียนรู้จักใช้น้ำดื่มที่สะอาดให้เพียงพอ ตามลำดับ

2.3 ครุอนามัย โรงเรียนที่ไม่มีพื้นฐานทางการพยาบาลมีบทบาทด้านการสอน สุขศึกษามากในเรื่อง การสอนการปฐมพยาบาล การร่วมสอนวิชาสุขศึกษา และการร่วมจัดทำโครงการสอนวิชาสุขศึกษาในโรงเรียน ตามลำดับ

สมศักดิ์ เจริญรัมย์ (2529) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาและความต้องการของครุอนามัย โรงเรียนเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามครุอนามัยโรงเรียนจำนวน 110 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ครุอนามัยโรงเรียนมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง 8 ด้าน คือ ด้านบัตรสุขภาพ ด้านการตรวจสุขภาพ ด้านการติดตามผลการรักษา ด้านการชั่งน้ำหนัก วัดส่วนสูงและทดสอบสายตา ด้านโภชนาการ ด้านจัดส่งเสริมสุขภาพจิต ด้านจัดส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียน และด้านการจัดดำเนินการบริการสุขภาพในโรงเรียน นอกจากนี้ครุอนามัยโรงเรียนยังมีความต้องการในการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนในระดับมากที่สุด คือ ต้องการให้โรงเรียนสนับสนุนโครงการส่งเสริมสุขภาพครูและบุคลากรในโรงเรียน ต้องการไปดูงานการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนอื่นๆ ต้องการความร่วมมือจากครูในโรงเรียนในการจัดและดำเนินการบริการสุขภาพในโรงเรียน ต้องการให้ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการ ดูแลเอาใจใส่ให้ความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาการจัดบริการ ต้องการความร่วมมือจากครูแนะแนวในการจัดบริการส่งเสริมสุขภาพจิต ต้องการจัดอบรมการตรวจสุขภาพนักเรียนให้ครูทราบ ต้องการการนิเทศจากกองอนามัยโรงเรียนและเมื่อเปรียบเทียบกับความต้องการเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนระหว่างครุอนามัยโรงเรียนที่มีวุฒิต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ.05

ดารณี เกตุอุไร (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังกับการปฏิบัติจริงเกี่ยวกับการบริหารโครงการสุขภาพของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร 94 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารมีความคาดหวังในการที่จะปฏิบัติงานด้านการวางแผนการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ได้แก่ การจัดตั้งคณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วย ครูสุขศึกษา ครูอนามัยโรงเรียน ครูโภชนาการ ครูผู้ดูแลเกี่ยวกับอาคารสถานที่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและผู้บริหารเองเป็นที่ปรึกษาแก่คณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียน ในการกำหนดกิจกรรมของโครงการสุขภาพในโรงเรียน เพื่อวางแผนโครงการสุขภาพในโรงเรียน จัดให้มีการประชุมพิเศษครู นักเรียน และบุคลากรของโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน ส่งครูไปศึกษาและสังเกตการณ์การจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนที่จัด ได้ผลและเป็นตัวอย่างที่ดี เมื่อเปรียบเทียบระหว่างความคาดหวังและการปฏิบัติจริงพบว่า ผู้บริหารคาดหวังอยู่ในระดับมากกว่าแต่ปฏิบัติจริงได้ในระดับปานกลาง

วนิดา พุ่มอยู่ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบสภาพที่เป็นจริงและสภาพที่คาดหวังเกี่ยวกับการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียนตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 99 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนรับรู้ว่าคุณภาพความคาดหวังของการจัดบริการสุขภาพสูงกว่าสภาพที่เป็นจริงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรสา อติเรกผลิน (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนวิชาสุขศึกษาเกี่ยวกับ การจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนในกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน 180 คน และครูสุขศึกษา 108 คน ในโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูสุขศึกษามีความคิดเห็นตรงกันในระดับเห็นด้วยว่า โครงการสุขภาพในโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จยิ่งขึ้น ถ้าครูทุกคนในโรงเรียนได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดโครงการสุขภาพ และโรงเรียนควรจัดอบรมเกี่ยวกับโครงการสุขภาพให้ครูทุกคน

ประสงค์ สังขะไชย (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียนและครูเกี่ยวกับงานนิเทศการศึกษา ภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 4" โดยใช้แบบสอบถามถามผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 275 คน และครู จำนวน 722 คนรวม 997 คน พบว่า ผู้บริหารและครูเห็นด้วยและเห็นด้วยอย่างยิ่งที่ควรจัด งานนิเทศการศึกษาขึ้นภายในโรงเรียน ทุกลักษณะงานนิเทศ โดยมีแนวโน้มเห็นด้วยมากกว่า เห็นด้วยอย่างยิ่ง และพบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติงานนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนเป็น ครั้งคราว ไม่มีระบบแบบแผน โรงเรียนขาดบุคลากรผู้มีความรู้ ความชำนาญในการนิเทศ ครูไม่ศรัทธาต่อผู้นิเทศ และไม่เห็นความจำเป็นที่ ต้องการมีการนิเทศ โรงเรียนขาดการ วางแผนการนิเทศ และขาดงบประมาณ

นิวัตร นาคะเวช (2526) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหาร และครูเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 4" โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน 92 คน ครูจำนวน 331 คน ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับกิจกรรมการนิเทศ ภายในโรงเรียนควรเป็นการระดมสมอง การดำเนินงานในรูปแบบคณะกรรมการ การประชุม ปฏิบัติการ การใช้เอกสารให้ความรู้ การอภิปราย การให้ครูเสนอข้อวิจารณ์และบทความ จัดทัศนศึกษา การจัดฝึกอบรม การสัมมนา การสาธิต การสังเกตการสอน การสัมภาษณ์ การจัดนิทรรศการ การสมาคมและสัมมนา การใช้แบบสอบถามหรือแบบสำรวจ การ ทดสอบและวิจัย ปัญหาอุปสรรคในการจัดกิจกรรมการนิเทศคือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มี ความรู้ ความเข้าใจ ขาดวิทยากร และผู้เชี่ยวชาญ ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่าง ต่อเนื่อง ครูขาดการยอมรับและศรัทธาต่อผู้นิเทศ ครูไม่มีเวลาในการจัดกิจกรรมนิเทศ ขาดงบประมาณและวัสดุในการจัดกิจกรรมการนิเทศ

อัจฉราลักษณ์ ปิ่นทับทิม (2528) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการการนิเทศ ของครูสุขศึกษาในโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในเขตการศึกษา 2" โดยใช้ แบบสอบถามถามกับครูสุขศึกษา จำนวน 96 คน สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ครูสุขศึกษาต้องการให้มีการนิเทศมาก ในเรื่องการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการปลูกสร้างสุขนิสัยที่ดี การจัด สิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัย และให้เป็นไปตามมาตรฐานขั้นต่ำที่กำหนดไว้ การจัดมุมสร้างเสริม สุขภาพจิตและสุนทรียภาพในโรงเรียน การจัดโครงการรักษาความสะอาดในโรงเรียน

การกำจัดขยะมูลฝอย ขจัดเหตุรำคาญ การป้องกัน กำจัดสัตว์และแมลงนำโรค วิธีใช้อุปกรณ์ดับเพลิง

2. ด้านการจัดบริการสุขภาพ ครูสุขภาพต้องการให้มีการนิเทศมากในเรื่อง การช่วยเหลือนักเรียนที่มีปัญหาสุขภาพ การวางแผนงานบริการสุขภาพการส่งเสริมโภชนาการ ที่ถูกต้อง ความรู้และทักษะในการปฐมพยาบาล การทดสอบสายตา การได้ยิน และการวัด การเจริญเติบโต การแนะนำทางสุขภาพการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ การจัดและปฏิบัติ งานในห้องพยาบาล การประสานงานกับผู้ป่วยครองและชุมชน ตลอดจนการติดต่อขอใช้บริการ จากหน่วยงานอื่น การจัดส่งนักเรียนที่ป่วยมากและติดตามผลการรักษา การจัดทำและใช้บัตร บันทึกลับสุขภาพ การจัดทำสถิติเกี่ยวกับสุขภาพ นอกนั้นครูยังต้องการให้ผู้นิเทศเป็นผู้ติดต่อเชิญ แพทย์มาตรวจสุขภาพนักเรียนในโรงเรียนด้วย

3. ด้านการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษา ครูต้องการให้มีการนิเทศมากในเรื่อง การใช้หลักสูตรและเนื้อหาวิชาสุขศึกษา โดยต้องการการนิเทศเกี่ยวกับการใช้คู่มือตรงตาม จุดประสงค์การเรียนรู้ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชาที่สอน การนำหลักสูตรและเนื้อหา วิชามาประยุกต์ใช้ให้นักเรียนเกิดความสนใจ เรื่องการสอนครูผู้สอนต้องการการนิเทศเกี่ยวกับ วิธีสอนให้นักเรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมสุขภาพด้านการปฏิบัติ ทักษะคิดและความรู้ เทคนิคต่างๆ ในการสอน การตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และการเตรียมการสอน สื่อและวัสดุอุปกรณ์ การสอนให้สัมพันธ์กับบทเรียน และประสบการณ์เดิมของนักเรียน การผลิตและวิธีใช้วัสดุ อุปกรณ์จากท้องถิ่น การวัดและประเมินผล การสร้างข้อสอบที่มีคุณภาพ และสามารถวัด พฤติกรรมสุขภาพ ด้านการปฏิบัติ ทักษะคิดและความรู้ การวิเคราะห์และปรับปรุงข้อสอบ รวมทั้งการทำคลังข้อสอบวิชาสุขศึกษาด้วย

4. ด้านการปฏิบัติงานทั่วไปเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน ครูต้องการให้ มีการนิเทศเรื่อง วิธีดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียน วิธีสร้างความสัมพันธ์และ ประสานประโยชน์ระหว่าง บ้าน โรงเรียน และชุมชน การจัดโครงการอาสาสมัคร สาธารณสุขในโรงเรียน การวางแผนและการประเมินผลโครงการ ตลอดจนการจัดตั้ง คณะกรรมการสุขภาพในโรงเรียนด้วย

5. รูปแบบของการจัดการนิเทศที่ครูต้องการมากคือ การจัดประชุมสัมมนา จัด อบรมแบบช่วยกันวางแผน และปฏิบัติงานร่วมกัน แบบสาธิต แบบเยี่ยมเยียนโดยครูเป็นฝ่าย ขอให้มานิเทศ

6. ผู้นิเทศทางสุขศึกษาที่ครูต้องการมาก ได้แก่ เจ้าหน้าที่อนามัยกระทรวง สาธารณสุข นักวิชาการสุขศึกษา ศึกษานิเทศก์จากกรมพลศึกษา วิทยากรจากสถาบัน

อุดมศึกษาในประเทศไทย ศึกษานิเทศก์จากกรมสามัญศึกษา และต้องการการนิเทศจากครูผู้ร่วมงานในหมวดวิชาพลานามัยด้วย

7. คุณสมบัติของผู้นิเทศที่ครูต้องการมากที่สุด คือ ต้องเป็นผู้ที่เข้าใจสภาพและปัญหาของโรงเรียนที่ไปนิเทศได้ดี เป็นผู้มีสุขภาพและสุขปฏิบัติที่ดี รองลงมาคือ ต้องเป็นผู้เข้าใจหลักการนิเทศทางสุขศึกษา เข้าใจบทบาทหน้าที่ พร้อมทั้งมีความรับผิดชอบสูง มีความรู้และประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา มีวุฒิทางสุขศึกษาโดยตรง มีทักษะในการนิเทศ มีประสบการณ์ในการสอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษามากกว่า 5 ปี ยึดหลักธรรมในการนิเทศ มีคุณวุฒิ วิทยวุฒิ สูงกว่าครูผู้รับการนิเทศ

ฉวีวรรณ ไหวพริบ (2529) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษาในระดับมัธยมศึกษา และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การนิเทศวิชาสุขศึกษาของศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ต่างกัน โดยใช้แบบสอบถามกับศึกษานิเทศก์ จำนวน 159 คน ผลการวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์มีปัญหาในการนิเทศวิชาสุขศึกษาอยู่ในระดับมาก ได้แก่ ปัญหาเกี่ยวกับเวลาในการนิเทศวิชาสุขศึกษา เนื่องจากปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมาก หน้าที่ของศึกษานิเทศก์กำหนดไว้กว้าง ไปยากในการปฏิบัติได้ครบถ้วน ระยะเวลาในการออกเยี่ยมโรงเรียน การสนับสนุนงบประมาณในด้านต่าง ๆ และโรงเรียนที่ออกเยี่ยมอยู่ห่างไกลกระจัดกระจาย ปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านวิธีสอนและกิจกรรมการเรียนการสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์การสอน ด้านการประเมินผลการเรียนการสอน ด้านการออกเยี่ยมโรงเรียน ด้านการบริหารและด้านปัญหาอื่น ๆ เกี่ยวกับปัญหาส่วนตัวของศึกษานิเทศก์มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เมื่อเปรียบเทียบศึกษานิเทศก์ที่มีประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งศึกษานิเทศก์ต่างกัน พบว่าประสบปัญหาการนิเทศวิชาสุขศึกษาไม่แตกต่างกัน

สุรีย์ แก้วเศษ (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 1" โดยใช้แบบสอบถามกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 จำนวน 84 คน ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนโดยส่วนรวม และเป็นรายด้านอยู่ในระดับมาก สำหรับรายด้านเรียงลำดับดังนี้ ด้านคุณลักษณะของศึกษานิเทศก์ * ด้านการสอนสุขศึกษาในโรงเรียน

ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ครูผู้สอน ด้านการจัดดำเนินงานโครงการสุขภาพ
ในโรงเรียน ด้านการจัดบริการสุขภาพในโรงเรียน และด้านกิจกรรมการนิเทศ

ปราณี วันธงชัย (2520) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการการนิเทศของ
ครูผู้สอนโรงเรียนรัฐบาล ระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร" โดยใช้แบบ
สอบถามกับครูผู้สอนโรงเรียนรัฐบาลระดับมัธยมศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน
267 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนมีความต้องการการนิเทศมากที่สุดทุกด้าน และด้าน
ที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ฝ่ายผู้สอน ความต้องการทาง
วิชาการด้านหลักสูตร ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทางวิชาการของครู ส่วนความต้องการ
ทางวิชาการด้านการสอนของครูผู้สอน มีความต้องการในด้านการเข้าสังเกตการสอนของ
ครูผู้สอน การจัดประชุมปรึกษาหารือ หรืออภิปรายภายหลังการสังเกตการสอนอยู่ใน
ระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ มีความต้องการในระดับมากที่สุด และด้านกิจกรรมการนิเทศชนิด
ต่าง ๆ ของครูผู้สอนมีความต้องการกิจกรรมแบบปรึกษาเป็นรายบุคคล (โดยศึกษานิเทศก์
ฝ่ายผู้สอนเป็นผู้นิเทศเอง) อยู่ในระดับมาก สำหรับข้ออื่น ๆ อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อ
เปรียบเทียบตามวุฒิการศึกษาแล้ว ปรากฏว่า ครูผู้สอนที่มีวุฒิทางการศึกษาต่างกันมีความ
ต้องการการนิเทศด้านต่าง ๆ แตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อ
เปรียบเทียบความต้องการการนิเทศของครูที่มีประสบการณ์ในการสอน พบว่า ครูผู้สอนที่มี
ประสบการณ์การสอนต่างกันมีความต้องการการนิเทศด้านคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ฝ่ายผู้สอน
ความต้องการทางวิชาการ ด้านหลักสูตรและการสอน ด้านการส่งเสริมความก้าวหน้าทาง
วิชาการของครู และด้านกิจกรรมการนิเทศชนิดต่าง ๆ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ยกเว้นความต้องการทางวิชาการด้านหลักสูตร ครูผู้สอนที่มีประสบการณ์ใน
การสอนต่างกันมีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .

นอกจากนี้ครูผู้สอนได้ใช้ข้อคิดเห็นจากคำถามปลายเปิดว่า ควรให้มีการนิเทศบ่อย ๆ
เพื่อจะได้ทราบปัญหาการสอนผู้สอน และครูผู้สอนมีปัญหา最多ในเรื่อง ไม่เคยมี
ศึกษานิเทศก์มานิเทศวิชาผู้สอน

สุชาดา จันทร์ทอง (2530) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการบริหารและความ
ต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7" โดย
ส่งแบบสอบถามครูผู้รับผิดชอบการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 7
จำนวน 141 ราย ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้รับผิดชอบการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนมีความ

ต้องการการนิเทศด้านสิ่งแวดล้อมทางสุขภาพในโรงเรียนในระดับปานกลางในเรื่อง การบริหารทั่วไป ด้านห้องพิเศษและอาคารประกอบ ด้านน้ำดื่ม น้ำใช้ และการระบายน้ำเสีย ด้านลิ้วและที่ปัสสาวะ และการสร้างบรรยากาศเพื่อส่งเสริมสุขภาพจิตในโรงเรียน

วรารักษ์ เทพสุนทร (2531) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการในการนิเทศสุขภาพของผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความต้องการการนิเทศสุขภาพของผู้บริหาร และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยในโรงเรียน สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามผู้บริหารโรงเรียน และหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย จำนวน 158 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการบริหารงานสุขภาพในโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัย มีความต้องการการนิเทศในระดับมากในเรื่อง การวางแผนบริหารงานสุขภาพในโรงเรียน การจัดตั้งคณะกรรมการดำเนินงานสุขภาพในโรงเรียน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมงานสุขภาพในโรงเรียน วิธีการประเมินผลการจัดดำเนินงานสุขภาพในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียนเกี่ยวกับงานสุขภาพ การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพในชุมชน และการจัดนิทรรศการเผยแพร่งานสุขภาพของโรงเรียน นอกจากนี้พบว่าผู้บริหารโรงเรียนและหัวหน้าหมวดวิชาพลานามัยมีความต้องการในการนิเทศไม่แตกต่างกัน

จุไรรัตน์ แพรวรราช (2532) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการสอนสุขภาพและความต้องการการนิเทศของครูสุขภาพโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการสอนสุขภาพ และความต้องการการนิเทศของครูสุขภาพโรงเรียนเอกชน ระดับมัธยมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามครูสุขภาพ จำนวน 110 คน ผลการวิจัยพบว่า ด้านการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนของครูสุขภาพมีความต้องการการนิเทศข้อที่อยู่ในระดับมากคือ วิธีการจัดบริหารโครงการสุขภาพในโรงเรียน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียน บ้าน และชุมชน เพื่อให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงการสุขภาพในโรงเรียน และการจัดให้มีบริการแนะแนวสุขภาพแก่นักเรียน และครูสุขภาพที่มีประสบการณ์การสอนต่างกัน มีความต้องการไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

เฉิน (Chen, 1975) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของบทบาทของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพในโรงเรียน" (Role Relationship in a School Health Interdisciplinary Team) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อจะศึกษาความสัมพันธ์ของผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับสุขภาพในโรงเรียน 3 ฝ่ายคือ ครู พยาบาลประจำโรงเรียน และแพทย์ โดยทำการศึกษาวิจัยกับโรงเรียนในเมืองลอสแอนเจลิส 132 โรงเรียน โดยใช้แบบสำรวจให้ตอบคำถาม 3 ตอน แล้วนำผลที่ได้จากข้อมูลมาวิเคราะห์ ผลการวิจัยพบว่าบุคลากรทั้ง 3 ฝ่าย ทำงานเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียนทั้งสิ้น แต่มีความแตกต่างกันในด้านความรู้ของฝ่ายที่ทำงานร่วมกัน จึงทำให้การทำงาน ไม่ค่อยจะสอดคล้องสัมพันธ์กันเท่าที่ควร นอกจากนี้ถึงแม้ว่าจะมีความรู้ในหน้าที่ เฉพาะของฝ่ายตนเองดี แต่ก็ขาดทักษะในการปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ดังนั้นถ้าจะให้โครงการสุขภาพในโรงเรียนเป็นไปด้วยดีแล้วผู้บริหารโรงเรียนควรจะต้องอบรม บุคลากรทั้ง 3 ฝ่าย ให้รู้จักหน้าที่ของฝ่ายอื่นบ้าง เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์และ สอดคล้องกัน ในการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียน

ฟอร์เบส (Forbes, O., 1976) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "บทบาทและหน้าที่ของพยาบาลโรงเรียนตามการรับรู้ของ ครูโรงเรียนต่าง ๆ" (The Role and Function of the School Nurse as Perceived by us Public School Teachers) โดยศึกษาการรับรู้ของครูโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 115 คน เป็นครูระดับประถมศึกษา 60 คน และครูระดับมัธยมศึกษา 55 คน สรุปได้ดังนี้

1. ครูระดับประถมศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมของครูพยาบาลในเรื่องการร่วมปรึกษากับครูอื่น ๆ ทางด้านสุขภาพ และการตรวจสุขภาพของ นักเรียน
2. ครูระดับมัธยมศึกษาให้ความสำคัญเกี่ยวกับกิจกรรมของครูพยาบาล ในเรื่อง การให้คำปรึกษาทางสุขภาพแก่นักเรียนที่ครูประจำชั้นส่งไปขอรับบริการ
3. ครูทั้ง 2 ระดับให้ความสำคัญตรงกันในกิจกรรมของพยาบาลโรงเรียน ดังนี้
 - 3.1 ร่วมปรึกษากับครูอื่น ๆ เกี่ยวกับสุขภาพและปัญหาของ นักเรียน
 - 3.2 ติดตามนักเรียนที่มีปัญหาเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง
 - 3.3 ทดสอบสายต่านักเรียน
 - 3.4 บริหารงานเกี่ยวกับการปฐมพยาบาล

โทมัส (Thomas, B., 1976) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "พยาบาลคือสมาชิกผู้หนึ่งในโรงเรียน" (The School Nurse as a Member of the School) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาและบทบาทหน้าที่ของพยาบาลโรงเรียนในการทำงานร่วมกับคณะบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนตามการรับรู้ของตนเอง โดยใช้แบบสอบถามไปยังพยาบาลโรงเรียน จำนวน 293 คน ผลการวิจัยพบว่า "กิจกรรมที่พยาบาลโรงเรียนได้เข้าร่วมด้วยมากที่สุดคือ การร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียนในการวางแผนร่างหลักสูตร รองลงมาคือ การร่วมมือในการวางแผนเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ และกิจกรรมที่เข้าร่วมน้อยที่สุดคือ การบริการร่วมกันระหว่างอาจารย์ที่ปรึกษา

โฮเวล และมาร์ติน (Howell and Martin, 1978) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การประเมินผลรูปแบบของการบริการสุขภาพในโรงเรียน" (An Evaluation Model for School Health Services) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความจำเป็นระหว่างนโยบายของรัฐเวอร์จิเนียกับนโยบายอื่น ๆ ของผู้บริการสุขภาพในโรงเรียน นโยบายของรัฐเวอร์จิเนีย ซึ่งแปรผลออกมาเป็นวัตถุประสงค์และเครื่องมือในโรงเรียน วิธีการวิจัยใช้แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ตอนที่ 1 เกี่ยวกับนโยบายการจัดโครงการบริการสุขภาพในโรงเรียน และตอนที่ 2 เป็นความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายการจัดโครงการบริการสุขภาพในโรงเรียน แล้วส่งแบบสอบถามไปทางไปรษณีย์ให้กับอาจารย์ใหญ่และครูผู้ศึกษาจากโรงเรียน 741 แห่ง ในรัฐเวอร์จิเนีย นำข้อมูลที่ได้มาคำนวณหาค่าร้อยละ และนำเสนอเป็นรูปตาราง ผลการวิจัยพบว่า

1. ลักษณะสำคัญและโครงการของความเข้าใจโครงการสุขภาพในโรงเรียนเกี่ยวกับการบริการสุขภาพได้มาจากข้อเสนอของข้อมูลภายนอก
2. พยาบาลประจำโรงเรียนควรจะได้เรียนเกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียน
3. ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับโครงการสุขภาพแก่บุคคลต่อไปนี้คือ ครูผู้บริหารโรงเรียน พยาบาลประจำโรงเรียน แพทย์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ฟอล์ค และคิลคอยน์ (Falk and Kilcoyne, 1984) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "โครงการส่งเสริมสุขภาพของบุคลากรในโรงเรียน" (A Health Promotion Program for School Personnels) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้บุคคลจัดโครงการขึ้นเองได้ และเพื่อให้บุคลากรทุกคนมีสุขภาพดี โดยฝึกอบรมผู้ดำเนินงานโครงการ จำนวน 32 คน และให้ผู้ฝึกอบรมทั้งหมด ไปจัดโครงการส่งเสริมสุขภาพบุคลากรในโรงเรียนของตนเอง

มีการ ประเมินผลทั้งโครงการฝึกอบรม และโครงการที่ดำเนินงานในโรงเรียน ผลคือ ผู้ที่เข้าอบรมมีความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติทางสุขภาพดีกว่าผู้ที่ไม่ได้ฝึกอบรมและบุคลากรสามารถจัดดำเนินงานโครงการในโรงเรียนได้ ทั้งนี้โดยได้รับการสนับสนุนจากกลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเป็นอย่างดี

กริฟฟิต และวีกเกอร์ (Griffith and Whicker, 1981) ได้ทำการวิจัย เรื่อง "ครูผู้สังเกตปัญหาสุขภาพของนักเรียน" (Teacher-Observer of Student Health Problem) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของโครงการสุขภาพในโรงเรียน การวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษาของรัฐในสหรัฐอเมริกา กลุ่มประชากรคือ ครูประถมศึกษาจำนวน 18 คน นักเรียนประถมศึกษา จำนวน 400 คน นอกจากนี้มีผู้บริหารโรงเรียน ผู้นิเทศงานพยาบาลโรงเรียน พยาบาลโรงเรียน ทันตแพทย์ นักโภชนาการ และผู้ช่วยแพทย์ เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบทดสอบเพื่อประเมินผลก่อนเริ่มโครงการ และหลังจากเสร็จโครงการ การดำเนินงานโครงการโดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการระหว่างครูและพยาบาล โดยให้ความรู้ สาธิตการตรวจสุขภาพโดยครู และเน้นในบทบาทของครู ผลการวิจัยปรากฏว่า ครูส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วยที่ให้ตนเป็นผู้รับผิดชอบในการตรวจสุขภาพนักเรียน และผู้บริหารโรงเรียนไม่เห็นด้วยกับความรับผิดชอบการตรวจสุขภาพโดยครู จึงทำให้ครูที่สนใจไม่ยอมเข้าไปเกี่ยวข้องกับการตรวจสุขภาพนักเรียน

ไวท์ (White, D., 1985) ได้ทำการ ศึกษาเรื่อง "วิธีการปฏิบัติงานของพยาบาลโรงเรียน" (A Study of Current School Nurse Practice Activities) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการปฏิบัติงานและคุณลักษณะของงานที่ปฏิบัติของพยาบาลโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามกลุ่มพยาบาลโรงเรียน จำนวน 403 คน ที่ทำงานอยู่ในโรงเรียน ขนาดใหญ่ และขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในนิวยอร์ก ผลการวิจัยพบว่า พยาบาลโรงเรียนปฏิบัติงานด้านการให้คำแนะนำทางสุขภาพเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาคือ การให้การปฐมพยาบาล งานที่ปฏิบัติเป็นส่วนน้อย ได้แก่ การจดบันทึกผู้มารับบริการ และการเป็นผู้นำกลุ่มนักเรียน นอกจากนี้พยาบาลโรงเรียนรับรู้ว่าจะต้องมีการเตรียมพร้อมเสมอในเรื่อง การบริหารงานปฐมพยาบาล การให้คำแนะนำทางสุขภาพ การส่งต่อนักเรียนไปพบแพทย์ และการบริการเหตุฉุกเฉินในโรงเรียน

สำหรับด้านคุณลักษณะการทำงานของพยาบาลโรงเรียน 5 ประการ ที่นำมาใช้วิเคราะห์ ได้แก่ 1. การดูแลสุขภาพทางกาย 2. การอำนวยความสะดวก

3. การให้คำแนะนำ 4. การบริหาร และ 5. การจดและบันทึกนั้น ผลปรากฏว่า พยาบาลโรงเรียนรับรู้ว่าเป็นการปฏิบัติงาน ในลักษณะของการดูแลสุขภาพทางกายมากที่สุด ส่วนลักษณะงานด้านการบริหารและการจด บันทึกนั้น พยาบาลโรงเรียนรับรู้ว่าเป็นปฏิบัติที่น้อยที่สุด

เฟรลส์ (Frels, L., 1985) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "แนวโน้มความต้องการบุคลากรในโรงเรียนในอนาคต" (Employment Trends of School Personnel and Staff 1980-1990) มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาแนวโน้มความต้องการด้านบุคลากรในสาขาวิชาต่าง ๆ ในโรงเรียนและความต้องการบุคลากรทางด้านสุขภาพในอนาคต ซึ่งบุคลากรทางด้านวิชาชีพได้แก่ พยาบาลโรงเรียน นักแนะแนว นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา ครูประจำชั้น ครูเฉพาะสาขาวิชาและครูทั่วไป ส่วนคณะทำงาน ได้แก่ ผู้ช่วยงานทางด้านสุขภาพ และผู้ช่วยงานทางการศึกษา ได้เริ่มทำการสำรวจตั้งแต่ปี 1982 ถึงปี 1983 โดยใช้แบบสอบถามไปยังนักวิชาชีพสาขาต่าง ๆ ซึ่งทำงานอยู่ในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ประชากร จำนวน 124 โรงเรียนทั่วประเทศ ผลการวิจัยพบสรุปได้ว่า บุคลากรทางวิชาชีพที่โรงเรียน มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีความต้องการลดลงไม่มากนักคือ พยาบาลโรงเรียนใน ขณะที่บุคลากรทางสาขาวิชาอื่น ๆ มีแนวโน้มว่าในอนาคตจะมีความต้องการลดลงมากกว่า และพบว่าทุกโรงเรียนมีพยาบาลประจำโรงเรียน โดยคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นผู้บรรจุพยาบาลโรงเรียนถึง 72 % ส่วนที่เหลือเป็นการทำ สัญญาจ้างระหว่างโรงเรียนกับองค์กรที่จัดบริการสุขภาพ นอกจากนี้ทุกโรงเรียน ที่มีพยาบาลโรงเรียนอยู่แล้ว มีโครงการจะบรรจุอัตราพยาบาลโรงเรียนเพิ่มขึ้น อีกร้อยละ 9 ภายในปี ค.ศ. 1990

เบิร์ค (Burke, 1970) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความคิดเห็นในเรื่องการปฏิบัติตนและการให้คำแนะนำของผู้ให้การนิเทศโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตรัฐบอสตัน" (Perception of Existing and Recommend Supervisory Practices of the High School General Supervisory in the Boston Public School) โดยใช้แบบสอบถามครูระดับมัธยมศึกษาและศึกษานิเทศก์ จำนวน 313 คน ผลงานวิจัยพบว่า ศึกษานิเทศก์และครูผู้รับการนิเทศมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของการนิเทศว่า ศึกษานิเทศก์ที่จะไปนิเทศโรงเรียนมัธยมศึกษาควรปฏิบัติดังนี้คือ เป็นผู้หน้าที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการเลือกครูให้ตรงตามความชำนาญ และตรงตามความสามารถของบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม แนะนำการจัดประชุมครู เสนอแนะช่วยเหลือครูในการแก้ปัญหา และกระตุ้นให้ครูใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา

กริเซล (Grisel, M., 1988) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การนิเทศการศึกษา ตามการรับรู้ของครูโรงเรียนรัฐบาลในรัฐเพนซิลวาเนีย และความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ การนิเทศกับผลของการนิเทศที่ได้รับ" (Supervision as Perceived by Public School Teachers in Pennsylvania and its Relationship to their Perception of Effective Supervision) มีวัตถุประสงค์เพื่อจะวิเคราะห์วิธีการ ในการนิเทศที่จะช่วยพัฒนาการสอนของครูให้ได้ผลดี และทดสอบว่าเพศของครูและระดับชั้น เรียนที่ครูทำการสอนจะมีผลต่อการรับรู้ของครูในการนิเทศนี้มากน้อยเพียงใด เก็บรวบรวม ข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามครู จำนวน 3,051 คน จาก 43 โรงเรียน ในรัฐ เพนซิลวาเนีย ผลการวิจัยพบว่า วิธีการที่ใช้ในเทศครูมีผลต่อการรับรู้การนิเทศของครูอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่าเพศของครูหรือระดับ ชั้นที่ครูสอน ไม่มีผลต่อการรับรู้การนิเทศ ของครู

สรุปงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพใน โรงเรียนมีผู้ศึกษาไว้ใน เรื่อง ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับความต้องการการ นิเทศโครงการสุขภาพ ซึ่งพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความต้องการการนิเทศมากทุกด้าน และยังมีความคาดหวังในการบริหาร และวางแผนจัด โครงการสุขภาพในระดับสูงกว่าที่ปฏิบัติ จริงทุกเรื่อง นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนสุขศึกษามีความคิดเห็นตรงกันว่า การ อบรมครูเกี่ยวกับการจัด โครงการสุขภาพจะช่วยทำให้โครงการสุขภาพในโรงเรียนประสบผลสำเร็จ ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้โรงเรียนยังขาดแคลนบุคลากรทางด้านสุขภาพ เช่น ครูสุขศึกษาและ ครูอนามัยโรงเรียน ซึ่งบุคลากรหลายฝ่ายในโรงเรียนต่างเห็นด้วยว่า ครูอนามัยโรงเรียน เป็นผู้ที่สมบทบาทในการดำเนินโครงการสุขภาพในโรงเรียนทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการสอนสุขศึกษา การบริการสุขภาพ และการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน โดยเฉพาะงานด้านบริการสุขภาพ ในโรงเรียน มีผู้ศึกษาพบว่า ครูอนามัยโรงเรียนมีปัญหาและความต้องการในด้านความ ร่วมมือ สนับสนุน ช่วยเหลือ และนิเทศงานด้านบริการสุขภาพในระดับมาก จะพบได้ ว่าการจัดอบรมการปฏิบัติงานอนามัยโรงเรียน ทำให้ครูสามารถปฏิบัติกิจกรรมอนามัยโรงเรียน ได้เพิ่มขึ้น และมีการวางแผนการปฏิบัติงานล่วงหน้าแน่นอน ทั้งนี้การอบรม แนะนำ

ช่วยเหลือ และสนับสนุนเป็นกิจกรรมของงานการนิเทศทั้งสิ้น มีผู้ทำการศึกษาเรื่องความต้องการการนิเทศของบุคลากรทางด้านสุขภาพฝ่ายต่าง ๆ ไว้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้าหมวดพลานามัย ครูผู้รับผิดชอบการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ตลอดจนครูผู้สอน สุขศึกษาทั้งในโรงเรียนรัฐบาลและเอกชน พบว่า บุคลากรแต่ละฝ่ายต่างก็มีความต้องการการนิเทศ โดยส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก และได้ศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศทางสุขศึกษา หรือโครงการสุขภาพ การนิเทศการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ และการนิเทศการสอนสุขศึกษา ตามลำดับ สำหรับความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพนั้น ทั้งผู้บริหารโรงเรียน และครูสุขศึกษามีความต้องการมากที่สุดด้าน คุณลักษณะ หรือคุณสมบัติของศึกษานิเทศก์ฝ่ายสุขศึกษาจะต้องเป็นผู้ที่เข้าใจสภาพ และปัญหาของโรงเรียนที่ไปนิเทศได้ดี เป็นผู้มีสุขภาพและสุขปฏิบัติที่ดี สำหรับงานวิจัยในต่างประเทศนั้น เกี่ยวกับโครงการสุขภาพในโรงเรียนพบว่า ต้องการให้ผู้บริหารโรงเรียนจัดอบรมบุคลากรที่ทำงานเกี่ยวกับโครงการสุขภาพใน โรงเรียน คือ ครู พยาบาลประจำโรงเรียนและแพทย์ นอกจากนี้ผู้บริหารโรงเรียนและครูสุขศึกษาเห็นด้วยว่า พยาบาลประจำโรงเรียนควรจะได้เรียนเกี่ยวกับโครงการสุขภาพโรงเรียน ทั้งนี้พยาบาลโรงเรียนมีบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมมือกับบุคลากรในโรงเรียน วางแผนร่างหลักสูตร การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกสุขลักษณะ และเป็นที่ปรึกษาร่วมกับครูเกี่ยวกับปัญหาทางสุขภาพของนักเรียน และพยาบาลโรงเรียนยังเป็นบุคลากรทางวิชาชีพที่โรงเรียนมีแนวโน้มว่า จะมีความต้องการมากกว่าบุคลากรในวิชาชีพอื่น ๆ ส่วนเรื่องความต้องการการนิเทศทั่วไป ศึกษานิเทศก์ควรเป็นผู้หน้าที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการเลือกครูให้ตรงตามความชำนาญ และตรงตามความสามารถของบุคคล และพบว่าวิธีการที่ใช้ในการนิเทศมีผลโดยตรงต่อการรับรู้การนิเทศของครูผู้รับการนิเทศ

จากการรวบรวมงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น ทำให้ทราบว่ายังไม่มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับความต้องการการนิเทศของครูอนามัยโรงเรียนมาก่อน และจากการที่ครูอนามัยโรงเรียน มีวุฒิทางการศึกษาที่แตกต่างกันคือ มีทั้งครูอนามัยโรงเรียน ที่มีวุฒิทางพยาบาลและไม่มีวุฒิทางพยาบาลอาจทำให้มีความต้องการการนิเทศแตกต่างกันออกไป ผู้วิจัยจึงสนใจใคร่ศึกษาความต้องการการนิเทศโครงการสุขภาพในโรงเรียนของ ครูอนามัยโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการจัดการนิเทศให้สอดคล้องกับความต้องการ และปรับปรุงให้เกิดประสิทธิภาพในการทำงานที่ดียิ่งขึ้น แก่ผู้ที่มีบทบาทหน้าที่ในการจัดและดำเนินงานโครงการสุขภาพในโรงเรียนต่อไป